

† ANDREJ KALAN

naš dobri gospod prelat je 3. junija t.l. v ljubljanskem Marijanišču zatisnil svoje trudne oči in odšel po večno plačilo, kakor verujemo po resnicah naše vere.

Njegovo življenje je bilo najtesneje zvezano tudi z Domom in svetom, zakaj Frančišek Lampe je bil Domu in svetu ustanovitelj, Andrej Kalan drugi oče in najboljši prijatelj. Že 1889 je napisal v njem estetsko razpravo: Ali je umetnost sama sebi namen?, sodeloval je nato v njem s svojimi najboljšimi močmi in mu je bil 1913 tudi urednik in kot predsednik Katoliškega tiskovnega društva je skrbel za njegov obstoj in napredek. Dasi je bilo književno delo rajnega predvsem izraz duhovniške vneme in človeške dobrote, je mož širokega obzorja, dobre literarne izobrazbe in okusa poznal potrebo moderne literarne in umetnostne revije in je v času nevarnih nesporazumljenj zastavil za Dom in svet svojo besedo in vpliv ter z zaupanjem odpiral mladini pot naprej. V spisu Ustanovitelj Doma in sveta (DS 1917) je ob spominu na Frančiška Lampeta z gorečim prepričanjem povedal svoje izročilo Domu in svetu.

Pa ne samo Dom in svet, vse Slovenstvo žaluje za možem velikega dela in za nesebičnim mecenom. Njegovo Marijanišče ni bilo samo dom siromakom, ampak pravo zatočišče vede, modrosti in prijateljstva, zakaj ob Andreju Kalanu so se od nekdanj zbirali možje, ki jim je bilo delo za blagostanje in svobodo slovenskega naroda prva skrb. Sam je posegal v javno življenje; ob velikih trenutkih narodne odločitve v svetovni vojni je vnovič stopil v boj za boljšo narodno bodočnost in je do zadnjih dni nosil vse bridkosti svojega preizkušane ljudstva. Od tuje vlade zastavljan tudi v cerkvenih časteh je poznal samo resnico in svobodo.

V rajnem prelatsu Andreju Kalanu je živel pravi plemič kmečke krvi in žlahtnega duha; delal je iz vere v Boga in narod, gospodaril iz svoje neumorne marljivosti in se iz svoje ljubezni vsega razdal, da ni za njim ostalo drugega nego dobra dela.

Zato bo njegov spomin večno med nami.